

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ondřeje Mrákoty a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobců: **a) A. A., b) nezl. A. K., c) nezl. M. K., d) nezl. R. K.**, všichni nezletilí zastoupeni matkou A. A., všichni žalobci zastoupeni Mgr. Gabrielou Kopuleťou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 4. 2018, č. j. 28 Az 4/2018 - 34, o návrhu žalobců na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobců **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 1. 2018, č. j. OAM-986/ZA-ZA11-ZA15-2017, byla žádost žalobců (dále jen „stěžovatelé“) o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení ve věci mezinárodní ochrany bylo podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno. Zároveň bylo konstatováno, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“), je Spolková republika Německo. Spolková republika Německo uznala svou příslušnost k posouzení žádosti stěžovatelů o mezinárodní ochranu, což žalovanému oznámila dne 1. 12. 2017.

[2] Stěžovatelé následně podali žalobu proti rozhodnutí žalovaného u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), který tuto žalobu rozsudkem ze dne 6. 4. 2018, č. j. 28 Az 4/2018 - 34, zamítl.

[3] Stěžovatelé poté podali proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatelé odůvodňují tím, že ztratili postavení žadatelů o mezinárodní ochranu. Stěžovatelka a) jako zákonná zástupkyně nezletilých stěžovatelů nemůže pracovat, neboť povolení k zaměstnání nemůže bez vrácení průkazu žadatele o mezinárodní ochranu získat. Stěžovatelé nemají z uvedených důvodů žádné finanční prostředky a žijí pouze z financí zapůjčených od známých. Ze všech uvedených důvodů se domnívají, že nepřiznání odkladného účinku by pro ně znamenalo nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout jiným osobám, zároveň přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s veřejným zájmem.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že dle jeho názoru nejsou splněny podmínky pro jeho přiznání a výkon ani jiné právní následky napadeného rozhodnutí neznamenaají pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Nebylo prokázáno, že by situace stěžovatelů byla natolik výjimečná oproti ostatním žadatelům o mezinárodní ochranu, aby jejich kasační stížnosti měl být přiznán odkladný účinek. Stěžovatelé jsou zastoupeni advokátkou, jejich práva tak budou hájena i v případě jejich vycestování do země příslušné meritorně rozhodnout o jejich žádosti o mezinárodní ochranu, kterou je Spolková republika Německo. Stěžovatelé nedoložili ani neuvedli konkrétní důvody, proč by Spolková republika Německo řádně nevykonávala řízení o mezinárodní ochraně. Jedná se o bezpečnou zemi dodržující mezinárodní závazky, vycestování tedy nelze považovat za újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. S ohledem na § 97 písm. e) a § 99 písm. a) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v relevantním znění, nelze až do uplynutí 6 měsíců od data podání žádosti (tj. do 30. 5. 2018) stěžovatelce a) vydat povolení k zaměstnání, a to ani v případě, že by jí byl vrácen průkaz žadatele o mezinárodní ochranu.

[6] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu nemá kasační stížnost v daném případě odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tam, kde kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona, je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[8] Po zhodnocení okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny, byť z jiných důvodů, než které uvádí stěžovatelé.

[9] Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, budou stěžovatelé v důsledku právních účinků pravomocného a vykonatelného rozhodnutí správního orgánu o přemístění (viz čl. 26

pokračování

nařízení Dublin III) nucení opustit území České republiky, a to ještě před rozhodnutím zdejšího soudu o jejich kasační stížnosti.

[10] Pro řádný výkon práva stěžovatelů na spravedlivý proces přitom může být podstatné, aby mohli setrvat na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti. Byť jsou stěžovatelé v tomto řízení v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupeni advokátkou, náleží k právu na spravedlivý proces i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení, poskytovat mu potřebnou součinnost atd. Jakkoliv je zemí, kam se mají stěžovatelé přemístit za účelem posouzení jejich žádosti o mezinárodní ochranu, Spolková republika Německo, nelze vyloučit, že by efektivní výkon zmiňovaných práv pro ně mohl být v důsledku tohoto přemístění komplikovaný, zvláště pak za situace, kdy jim zdejší soud usnesením ze dne 17. 4. 2018, č. j. 5 Azs 129/2018 – 16, uložil, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení doplnili v podstatě blanketní kasační stížnost, což mohou jen stěží učinit jinak, než právě ve spolupráci s ustanovenou zástupkyní. Nejvyšší správní soud proto shledává možnou újmu na výkonu práva stěžovatelů na spravedlivý proces v důsledku nuceného přemístění z území České republiky před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti (k tomu srov. též čl. 27 odst. 3, 5 a 6 nařízení Dublin III).

[11] Nejvyšší správní soud neshledal ani skutečnosti, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, dostupném na www.nssoud.cz, kde dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS).“ S ohledem na nutnost přemístění stojí v daném případě proti újmě, která hrozí stěžovatelům, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo maximálně mírné intenzity. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je totiž rozhodnutím prozatímní povahy, a tedy pouze dočasně oddaluje (nikoliv zamezuje) realizaci rozhodnutí žalovaného, pokud by byla kasační stížnost stěžovatelů zamítnuta. Přiznání odkladného účinku zohledňuje čl. 29 odst. 1 nařízení Dublin III, pokud jde o počátek běhu lhůty pro provedení přemístění, navíc § 32 odst. 6 zákona o azylu Nejvyššímu správnímu soudu ukládá rozhodnout o této kasační stížnosti nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy bude prostá vad a bude mít všechny náležitosti.

[12] Vzhledem k tomu, že soud shledal veškeré podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, nepovažoval již za nutné zabývat se dalšími důvody vzniku újmy, které stěžovatelé tvrdili.

[13] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, což vyvolává právní následky stanovené v § 78b zákona o azylu.

[14] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 4. května 2018

Mgr. Ondřej Mrákota
předseda senátu